

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile pe francate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se restituie.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
redacțiunea din Sibiu și Arad.

In Viena: M. Dukes Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lechner.
Mehring, Schickel, Rudolf Mosse.
A. Oppelt Nachf. Anton Oppelt.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marschl & Lehmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ria gazmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbra pentru o pu-
blioare. — Publicării mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 8-a o
seria 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X I I I .

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 48 franci, pe șase
luni 24 „, pe trei luni 12 „.
N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Teșgul Nr. 30, etajic
I. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 224.

Brașov, Sâmbătă 9 (21) Octombrie.

1899.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octombrie st. v. 1899

s'a deschis nou abonament, la care
invităm pe toți amicii și sprijinitorii
fioiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 „
pe trei luni	3 „
pe o lună	1 „

Pentru România și străinătate:

pe un an	franci, 40
pe șase luni	20
pe trei luni	10
pe o lună	3.50

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea.

Cerem din nou lămuriri!

Dilele trecute, vorbind despre
atitudinea arhierilor români uniți
în ultima conferență episcopescă din
Budapesta, am indicat punctul nos-
tru de vedere principiar, pe care
stăm și am stat întotdeauna de când
s'a pus în lucrare de adversarii na-
țiunii și bisericei române planul de
contopire a bisericei Românilor uniți
cu biserica romano-catolică din Un-
garia într'un singur organism auto-
nomic. Pe baza acésta am susținut,
că cestiunea autonomiei bisericei ro-
mano-catolice din Ungaria nu poate
privi pe Români uniți, fiind-că bi-
serica lor se bucură de independență
și autonomie proprie. Am trebuit să
cerem prin urmare lămuriri despre
aceea cum vine, că totuși arhierii
români uniți iau parte constant la
conferențele episcopilor romano-ca-
tolică, ba în urmă a aflat de bine a
pași înaintea episcopatului romano-
catolic și cu protestul, ce l'au lan-
sat în contra elaboratului comisii-
unei congresului catolic unguresc, în
apărarea dreptului de autonomie a
bisericei lor proprie.

Foia bisericescă din Blășiū in-
cepe în numărul său ultim un ciclu
de articuli, care, s'ar păre, are scopul
de a da ore-carl lămuriri. Cel puțin
așa reiese din primul articol. Numita
foie se încercă a combate aserțiunea,
că ceea-ce lucrăză romano-catolicii
unguri la Budapesta nu poate privi
biserica română unită, susținând, că
o privește foarte de aproape, tocmai
pentru-că e independentă și are au-
tonomie proprie.

Ce este acésta, decă nu un joc
de cuvinte pentru a încunjura un
răspuns clar și lămurit la cestiu-
nea pusă, și a eși la concluziunea,
că acea independență și autono-
mie este în pericol de a fi grav
atacată.

Ei bine, acésta o scim cu toții
de aproape trei-deci de ani. Vorba e

acum numai cum Români uniți să
se scie apéra mai bine și să-și validi-
teze mai sigur drepturile bisericesci,
și vorba e în deosebi cum au pro-
cedat și proced arhieriei noastre, ca
să combată cu succes și să delătore
pericolul.

Noi am cerut lămuriri cu pri-
vire la poziția, ce au luat-o și o iau
archiereii în genere și în special în
cestiunea gravă a autonomiei. Am
vrut decă să scim nu situațiunea, ce
a creat-o rezoluțiunea prea înaltă a
Majestății Sale, prin care s'a convo-
cat congresul catolic din Budapesta
și nu ceea-ce a făcut primatele un-
guresc pe baza acésta, nici ce a ho-
tărit comisiiunea acelu congres, ci
cum anume au susținut episcopii ro-
mâni uniți drepturile bisericeii și ce
anume poziția au luat ei tață cu
tote acestea, întru cât s'au convins
despre nisuițele perniciose autono-
miei bisericeii lor proprie.

Cerem lămuriri nu de acum, ci
de mulți ani. Le-am cerut cu mare
insistență și după conferența epis-
copescă din Budapesta dela 15 De-
cemvre 1892, la care au luat parte
și arhierii români uniți, când s'a
decis în principiu regularea cestiunii
congruei de-odată cu aceea a au-
tonomiei catolice. Atunci s'a sus-
ținut, că și arhierii români uniți
s'au alăturat la acea decisiune prin-
cipiară, și acésta până ađi nu s'a
desmîntit.

În urma nedumeririlor și a te-
merilor, căroră le-am dat espresiune
atunci, că printr'asta s'ar prejudeca
drepturilor de independență și de
autonomie proprie a bisericeii noastre
românesci, tot foia bisericescă din
Blășiū s'a încercat a ne liniști di-
când între altele, că decă comisiiu-
nea emisă de acea conferență din
1892 va formula un proiect, prin care
nu s'ar atinge independența bisericeii
și a clerului român, precum și ca-
racterul românesc al școlelor noastre,
„atunci noi numai bucura ne vom
puté de înființarea unui fond comun
catolic din care să se doteze și pre-
oțimea noastră și să se ajute și școlele
și bisericele noastre”.

Ce s'a întâmplat de atunci în
acéstă privință? Nu scim nimic clar
și limpede până în ziua de ađi. Ne
spune, ce-i drept, acuma foia din
Blășiū, că „sunt acte despre pașii
întreprinși de arhieriei noastre” și
că acestea „se vor publica atunci,
când acésta o va reclama interesul
bisericeii, ér nu curiositatea ome-
nilor”.

Dér ore nu reclamă interesul
bisericeii cu cea mai mare urgență,
ca clerul și poporul să cunoscă pe
deplin pașii făcuți de arhieriei, ca
să scie cum stă și cum trebuie să
continue lupta impusă de vitregele
împrejurări? Cum se va puté pro-
nunța, de pildă, viitorul Sinod din
Blășiū în cestiunea autonomiei, decă
clerul nu se află în deplină cunos-
cintă de cauză?

Cerem dér din nou lămuriri!

Schimbare în conducerea minis-
terului de culte. O corespondență locală
din Pesta aduce „sub mare rezervă” urmă-
toarea scire: Ministrul *Vlassics* să fi arătat
ministrului-președinte Szell, că-i aplecat a
primi postul unui procuror al Coronei, ce se
va crea în urma noiei proceduri penale.
Ministrul-președinte să fi luat acésta la cu-
noscință și să fi oferit apoi portofoliul cul-
telor deputatului dietal, contelui Teodor
Andrassy, care se așteptă să sosescă astăđi
din Töketerebes.

Declarațiunea cabinetului Clary.

Lăsăm să urmeze astăđi în in-
tregul ei declarațiunea, ce a făcut-o
în ședința de deschidere a „Rechs-
rath”-ului contele Clary în numele
guvernului. Eță-o:

Contele *Clary*: Înaltă Cameră! Chiă-
mat de Majestatea Sa c. și reg. apostolică
la conducerea afacerilor guvernului, am
onore a mă presenta înaltei camere dim-
preună cu colegii mei. Suntem conscii de
greutatea problemei, ce ne este pusă, și
putem să aprețim pe deplin răspunderea,
ce o avem. Seriositatea situațiunii, creată
prin luptele politice ale anilor ultimi, ne
face într'aceea să așteptăm, că stăruințele
guvernului, ce au de scop restabilirea de
stări normale parlamentare, vor întâmpina
după curățenia intențiunilor lor (Risete
ironice și intreruperi din partea Cehilor
tineri. Voc: *La comanda lui Schönerer!*) apre-
țierea dréptă a înaltei camere și vor puté
conta la un sprijin nepreocupat (Bravo! în
stânga). Guvernul pășese înaintea înaltei
camere ca *deplin neutral* (Sgomotose repro-
bări și risete la Cehii tineri. Voc: Acésta
o simțim deja până la os!), compus din
bărbați, cari în serviciul Majestății Sale
voesc să-și întrepună puterile lor spre bi-
nele statului. Guvernul, cum e și dator
lui, va ține în cinste constituția esistentă...
(Aplause vii în stânga. Reprobări energice
la Cehii tineri. Sgomot mare.)

Președintele sună clopoțelul, cerend
să se facă liniște.

Contele *Clary* (continuând)... va
păstra constituția și va urma consicienții
dispozițiilor ei. În interesul tuturor popó-
relor și a cercurilor populațiunii... (Intre-
ruperi vehemente și risete-ironice la Cehii
tineri. Voc: A tuturor? Sgomot.)

Președintele sună éráși clopoțelul.

Contele *Clary* (continuând)... în in-
teresul tuturor popórelor guvernul adre-
săză serioasă și urgenta rugare cătră par-
titele și grupurile acestei înalte camere, să
contribue din parte-le, ca sfătuirile par-
lamentare să nu suferă turburări și ca să
se pregătescă aplanarea *divergențelor*, care
singură poté aduce *pacea națională* și poté
asigura o lucrare cu succes. Prin *desfin-
țarea ordonanțelor*, ce s'au referit la folo-
sirea limbelor... (Mare sgomot și strigări
de „*Pfui!*” la Cehii tineri. Voc: *Ați ca-
pitulat! Impertinență! Lazitate!* Germanii
aplaudază.) la autoritățile din *Boemia* și
Moravia. Guvernul a făcut un pas (Noué
intreruperi sgomotose din partea Cehilor
tineri), a căruia însemnătate îi este pe de-
plin clară și care s'a basat pe considerația,
că esistența ordonanțelor de limbă s'a pus
în calea ori-cărei activități roditoare, im-
pedecându-o. (Vii aprobări în stânga.)

Nu poté fi intențiunea guvernului de
a susține starea, ce va urma după desfin-

țarea ordonanțelor, în mod durabil; el din
contră a luat măsuri seriose pentru *regu-
larea pe calea legii a acestor raporturi* (Bravo!
în stânga) și după terminarea lucrărilor
pregătitoare neînăturabile va cere părerea
și hotărirea înaltului parlament. (Bravo! în
stânga.) Este dorința cea mai intimă a gu-
vernului de a crea pe calea acésta garanța
unei *ordine durabile* (Reprobări furtunose la
Cehii tineri; voc: li-e frică de lupi. Acolo
e guvernul. — Se ridică toți și arată cu
degetul asupra băncii lui Schönerer, lacheiū
prusian!)... și scutind *egala îndreptățire re-
cunoscută prin lege a limbilor folosite în țerd,*
în oficiuri și în viața publică, își va in-
drepta deosebita atențiune asupra cerin-
țelor practice, precum și asupra cerințelor
unei administrațiunii orânduie și unitare.
(Aplause în stânga. Sgomot pe băncile Ce-
hilor tineri și voc: Acésta este o tradare
a Austriei și dinastiei sale!) Guvernul va
evita tot aceea, ce ar puté împedeca o apro-
piare a actualelor vederi, și va sprijini tot,
ce poté să promoveze o înțelegere. (Aplause
în stânga. O voce la Cehii tineri: Ruinați
Austria! Risete în stânga.)

Președintele: Mă rog de liniște și
pe partea stângă.

Contele *Clary* (continuând): Înaltă
Cameră! Mai sunt a se rezolva și alte pro-
bleme însemnate. Viața de stat se centra-
lizează înainte de toate în legea *budgetară*, a
căreia votare de parlament singură dá ga-
ranța, că nu numai întréga administrația
e supusă controlului publice, ci că se poté
ingriji și de acele trebuințe neapărate, cari
în timpul din urmă au fost într'un mod
dureros pentru guvern lăsate în părăginiere.

Este de cea mai mare importanță și
tratarea finalizătoare a acelor afaceri, cari se
referă la regularea *raportului economic cu
țările coronei ungare* și este important atât
pentru interesele acestei părți a monarhiei,
cât și pentru monarhia întréga (Gesamt-
monarchie). Tot așa cer îngrijire *trebuințele
culturale* ale statului și este o datorie de
frunte a acestuia cu privire la școlă de a
continua activitatea educătoare și simțul re-
ligios-moral. (Bravo!).

Mai multe țeri au suferit înainte cu
câteva săptămâni mari pagube prin eșirea
apelor. Guvernul se simte dator umanității
de a da aior ajutor grabnic și de-ajuns.
De aceea prezentăză un proiect de lege cu
rugarea, ca parlamentul să voteze ajutorul
de lipsă pentru scopul acesta.

Guvernul va avé în vedere la esecu-
tarea acestei acțiuni de ajutorare, precum
și în implinirea problemelor sale adminis-
trative în genere, ca din partea autorită-
ților să se țină sémă de trebuințele și in-
dreptățile cereri ale populațiunii în mod
imparțial și cu căldură și bunăvoință. (Aplau-
se în stânga. Reprobări și risete ironice pe
băncile Cehilor tineri). Guvernul vede în
acésta un mijloc eficace de a ridica încre-
derea în administrația și printr'asta să întă-
rescă și să mărescă și *autoritatea statului*...
(Inoite reprobări ironice la Cehi și strigări:
Schönerer! Wolf! Sgomot îndelungat.)

Președintele sună clopoțelul și se
rógă de liniște.

Contele *Clary* (continuând)... care n'a
rémăs neatinsă de încurcăturile politice. În
sensul acesta guvernul va procede la re-
solvarea problemei sale și sperăză, că nu-i
va lipsi sprijinul tuturor aceloră, cari in-
suflețiți de simțul patriotic nivesc a res-
tabili pacea interioară și a crea un viitor
fericit scumpei noastre patrii. (Aplause în

stănga. Furtunoasă și îndelungate strigări de „pfui!” de pe băncile Cehilor tineri. Mișcare și sgomot mare îndelungat.)

Voce italiană despre Români.

Sub titlul „Frații noștri români la columna lui Traian” diarul „L'Italie” din Roma scrie următoarele:

„Când împăratul Traian a lăsat vulturii din Roma pentru a păzi granițele orientale, fundând în Dacia o vastă colonie agricolă militară, el a avut un mare merit pentru civilizațiune. Vulturii bătuți de vânt s'au adunat pe Carpați spre pașă latinătății.

„Bătrânii români au rămas sub marile aripi ale puternicilor și tenacilor vulturii în contra torentului barbar, care năvălia din toate părțile. Și în 1877, învingând cu o eroică vigore ultimul popor barbar din Europa, au meritat de a învia în națiune.

„Ori-cine vizitează România, primesce îndată impresia, de a-se afla în casa sa, în mijlocul fraților săi. Dér primesce tot-odată și multe învătămintă și exemple. Acel stat tiner, fiu mai mic al Romei, a străbătut în chip așa de curajos calea civilizațiunii, încât el ar pute să fiă adese-ori un exemplu pentru bătrâna Italiă.

„Numai în 20 de ani, dela 1878—1898, România a devenit statul cel mai ordonat și mai organizat al Balcanilor. A construit edificii publice, a deschis școle și tribunale, a sacrificat nespun de mult idolului militarismului, punând în picioare o armată înfloritoare de 200,000 de omeni, și cu această finanțierii italieni ar pute învăța, că în România taxele — cele provinciale și comunale — nu trec peste 13 la sută.

„Românii nu au scăpat ocaziunea de a aminti descendența lor din Roma, înfrățirea lor cu Italia. Una din amintirile cele mai frumoase ale acestor relațiuni frățesci este cănd, în timpul războiului din Crimeea, un vas navigând pe Dunăre a atins țărâna română. Ofițeri și soldați fură surprinși de primirea, ce li-au făcut românii, cari li-au amintit originea comună prin ospitalitatea lor cordială.

„In 1896 aflându-se mulți din omenii noștri politici la Budapesta la conferința interparlamentară pentru pace, Românii au voit să-i găzduiască în țera lor frățescă și s'au dus acolo deputați, senatori și diariști italieni cu marchisul Pandolfi și senatorul Pierantoni. Primirea, ce li-au făcut-o Românii, fu de neuitat și trebuie să amintim, ca un titlu de onoare, pe comitetul parlamentar, care a dirijat primirea...

„Oșpeții ați ai Romei, Românii din congresul orientalist, au voit să lase mamei patrii o amintire despre fiica depărtată. Ei s'au dus cu mare pompă și au depus o coroană la picioarele columnei lui Traian“.

Un discurs al împăratului Wilhelm.

În Hamburg s'a pus alaltăeri în circulația o corabie pancerată, „Kaiser Karl der Grosse“. Cu ocazia această s'a dat un mare banchet la primăria orașului, la care a participat și împăratul Wilhelm. Împăratul a ținut un toast, în care a accentuat, că Germania are lipsă de o flotă puternică de război. Aioi în Hamburg, dișe împăratul, în acest puternic centru comercial se poate cunoaște, ce poate face în unire poporul german și cât de necesară este pentru interesele esteriore germane întărirea puterii marine.

„Decă în cei dintăi opt ani ai domniei mele — continuă împăratul — nu mi-s'ar fi refuzat această întărire, în care timp n'am fost cruțat nici de ironisări și batjocuriri, cât de mult nu ni-am fi promovat comerțul înfloritor și interesele transmarine. Însă sentimentul pentru această a prins încet rădăcină în patria germană, care, durere, își mistue încă puterile în lupte sterpe de partid. Înțelegerea cestiunilor, cari mișcă lumea, n'a progresat decât încet între Germanii. De câți-va ani însă lumea s'a schimbat. La ceea-ce mai înainte trebuiau decenii, ați se poate săvârși în timp de câteva luni. Într'aceea problemele împăratu-

lui și ale guvernului s'au sporit extraordinar și rezolvarea lor pôte să se întâmple numai așa, deoă poporul german va renunța la împărecheri și va sta în rânduri strinse lângă împăratul. Trebuie, ca poporul german să fiă mândru de mărirea patriei sale și, având sentimentul valorii sale interne, să respecte dezvoltarea statelor străine, să aducă jertfe pentru poziția sa de mare putere și, dând la o parte luptele de partid, să stea unitar pe lângă principii și împăratul său“.

Războiul din Africa-sudică.

Scirile, ce sosesc din Africa-sudică, prezintă situațiunea foarte favorabil pentru Buri. Nu se confirmă, ba din potrivă se desminte scirea lansată de foile englese, că Buri ar fi perdat în lupta dela Mafeking 300 de omeni. Acesta apare evident și de-aolo, că Buri au devenit acum stăpânii situațiunii în Mafeking. În decursul celui de al doilea atac asupra acestui oraș, a sosit în ajutorul Burilor generalul Cronje cu tunuri grele, și de atunci sorții armelor s'au întors favorabil pentru Buri. Englesii, vădând, că n'au încătrău, n'au răspuns la atacul inamicului, ci au arborat stindardul alb, prin ceea-ce ei au predat lupta. Un parlamentar engles s'a dus în castelele Burilor, ca să traoteze asupra predării. După cum am semnalat ieri, Mafekingul s'ar fi predat, el a fost ocupat de Buri. Scirea a-esta însă așteptată confirmare. Mafeking era apărât de generalul engles Baden-Powell.

Din partea apusenă a teatrului luptei se mai anunță, că spre nord de Mafeking au fost mai multe atacuri între Buri și Englesi. Buri au nimicit o liniă ferată și au luat în stăpânirea lor mai multe sate.

Din partea răsăritenă se vestesc, că avangardele Burilor au sosit la Glencoe și comandantul suprem Joubert a bătut tabăra la Danhausen. Buri înainteză cu mare precauțiune. După sosirea lor în New-Castle au secuestrat mulțime de victualii. Aprópe de Ingogo Buri au cules toate sinele dela calea ferată, ca să împiedece comunicația trenurilor pancerate. Armata Burilor a pausat ziua de luni. O scire telegrafică sosită la Londra din Ladysmith spune, că o colonă a Burilor înainteză spre muntele Briggaz și pe ziua de ieri era să aibă un atac cu cavaleria englesă, ce li-s'a trimis în cale din Ladysmith.

Cumă războiul e considerat de foarte serios în Anglia, apare evident din o proclamația a reginei, ce a cetit'o primul lord al tesaurului în ședința de alaltăeri a camerei comanelor din Londra. Prin această proclamația se convóca miliția rezervelor. Proclamația reginei dișe între altele:

„De-ore-ce situația în Africa-sudică este după părerea reginei precară, regina află necesar de a-se lua mai departe măsuri militare“.

Chiámarea miliției absorbe acum tot interesul cerourilor politice din Londra. Nimeni nu-și pôte esplica cum de în Africa-sudică situațiunea a devenit grabnic atât de critică și cum pôte ea să influințeze în mod atât de hotărâtor asupra vieții publice din Anglia, încât să fiă de lipsă luarea acestor măsuri?

SCIRILE DILEI.

— 8 Octomvře v.

Conferențele preoțesci. I. P. S. Sa Metropolitan Mețianu a dat un circular în cauza conferențelor tractuale, în arhidieceasa Transilvaniei. După-ce s'a arătat im portanța chiámării preoțesci, cu deosebire în dizele de acum, când o mulțime de curente bolnăvicioase tind a lăși și printre ai noștri indiferentismul religios, pentru a-i exploata în alte scopuri, — circularul dispune: convocăm pe prea onorații protopresbiteri a întruni fie-care în câte o diacomodată pe onorata preoțiime din tractul submanuat în conferință preoțescă sub conducerea protopresbiterului concernent și anume în restimpul până la finea anului curent, cu îndrumarea de a consulta în dragoste frățescă: 1) Cari sunt scăderile, ce produc indiferen-

tismul religios în popor, și prin ce mijloce s'ar pôte desvolta tot mai mult simțul religios în popor, pentru a paralisa și delătura aceste scăderi? 2) Cari sunt scăderile, ce slăbesc forțele materiale ale poporului, și mijlocele la ridicarea acelor? și în fine 3) Pentruca preoții să se rețina dela alte ocupațiuni economice și să se dedice înalte lor chiámări preoțesci, cari ar fi mijlocele pentru ameliorarea dotațiunii preoțesci? Despre decursul pertractării atinselor obiecte în acele conferențe se va lua potrocol care apoi se va înainta la Sibiu în termen de 15 dela ținerea conferenței.

Cassarea timbrului pentru anunțuri. Soim, că ministrul unguresc de interne a promis, că va cassa taxele de câte 30 cr. pentru anunțurile de diar îndată ce aceste taxe vor fi cassate și în Austria. Ei bine, acest timp deja este sosit. Noul guvern austriac încă alaltăeri, de-odată cu deschiderea parlamentului, a prezentat proiectul de lege privitor la cassarea timbrului pentru anunțurile de diar, și astfel se conchide cu siguranță, că și ministrul ung. de finanțe Lukacs își va prezenta camerei proiectul său, pe care de mult îl are gata și prin care se dispune cassarea timbrului amintit.

Inventarea unui aparat de plutire. De câte-va zile se fac continue experiențe în apele Dimboviței cu aparatul de plutire inventat de d. N. I. Rădulescu-Pitești, silvicultor (România). Cu ajutorul acestui aparat, riurile române pot deveni navigabile, fără a mai fi nevoi de canalizare, ceea-ce aduce țerei un folos și o economie considerabilă. Ceea ce-i foarte ingenios la acest aparat este, că pôte să sue în susul apei până la 50,000 kilograme fără nici o altă forță străină, ci numai utilizând propria forță a apei. Inventiunea d-lui Rădulescu urmând a figura la espositia dela Paris, s'au făcut prealabil o serie de experiențe de câtră comisariatul general și s'a constatat oficial, spre mulțumirea tuturor, că principiul noiei inventiunii, care utilizează forța curentului apei pentru mișcarea vasului plutitor în susul apei, este just și susceptibil de aplicațiune practică. În urma acestor rezultate satisfăcătoare, d-lui Rădulescu i s'au făcut număröse propuneri de a-i pune în aplicația aparatul și a stabili navigația pe unele ape, ca bunăora pe Jiū, între Bechet și Craiova, și pe Olt, între Islaz și Slatina.

Sórtea muncitorilor. Ministrul unguresc de finance în exoposul său asupra budgetului a amintit pe scurt decadenta, în care se află comerțul și industria în Ungaria. Se dișe, că ministrul va trebui în curând să începă anumite lucrări publice numai pentru ca să pótă da ocupațiune muncitorilor, a căror situațiune devine tot mai grea și mai penibilă. Vre-o 600 de muncitori din fabrica de mașini a căilor ferate sunt amenințați a rămâne acum, în prēja iernei, fără muncă. De-orece însă din Belgrad și din Milano s'au comandat la acea fabrică mai multe locomotive, pentru ca muncitorii să nu rămână pe drumuri, s'au dat încă de pe-acum în lucrare locomotivele comandate, deși capitalul investit în ele înainte de timp e împreunat cu mari pierderi în ceea-ce privesce interesele.

Căsătoria archiducesei Stefania, văduva răposatului moștenitor de tron Rudolf, se va întâmpla fără ndoială, după-ce mirele ei contele Lonyay Elemer s'a declarat gata a cresce copiii din această căsătoria în religia catolică. „Köln. Ztg.“ comunică din isvor acreditat, că Maj. Sa monarhul încă și-a dat invoie la căsătoria dând archiducesei un apanagiu corespundător rangului ei.

Mișcare în diplomația română. Pe la finele acestei săptămăni se va face următoarea mișcare în diplomația română: D-l Ghica Bregadiru, agent diplomatic la Sofia, va trece ca ministru plenipotențiar la Constantinopol în locul d-lui Tr. Djuvara. D-l Al. Catargi, va fi numit ministru plenipotențiar la Paris, în locul d-lui Ghica. D-l Al. G. Florescu va fi numit agent diplomatic la Sofia. D-l Nanu, consilier de legațiune la

Haga, va ține loc de ministru plenipotențiar la Atena în locul d-lui D. I. Ghica. D-l N. Mișu, secretar general al ministerului de externe, va trece ca consul general la Budapesta.

Reuniunea română de musică din Sibiu și-a ținut adunarea generală în 11 Oct n. Această reuniune a implinit 21 de ani dela înființare. Din raportul comitetului despre activitatea sa în ultimul an de gestiune, care raport publicat în broșură ni-s'a trimis și nouă, însemnăm următoarele: Reuniunea a dat în cursul anului trei concerte, pe lângă aceea a luat parte la mai multe solemnități și concerte ocazionale, ce s'au aranjat la Sibiu în cursul anului. Comitetul a ținut 12 ședințe. Membrii a avut reuniunea: onorari 4, fondatori 3, activi 71, ajutători 62. Averea la 31 Aug. a. c.: 3294 fl., mai mult cu 408 fl. ca în anul precedent. În această se cuprinde: fond neatacabil 333 fl., fond disponibil 1225 fl.

Un episcop catolic distins de Țarul Nicolae. Episcopul romano-catolic Simeon Milinovic din Antivari a fost decorat de Țarul Rusiei cu ordinul „St. Sanislau“. Decorația i-a imănat'o moștenitorul munte-negrin Danilo în numele Țarului.

Desmintire. Din loc competent se desminte scirea lansată de-o fóiă berlinesă privitor la căsătoria presumpțivului moștenitor de tron Francisc Ferdinand D'Este.

Cununia. Din Arad ni-se anunță cununia d-lui avocat Dr. Ioan Getie cu d-ra Livia Veturia Telescu, fiica d-lui protopop gr. cat. G. Telescu. Cununia se va săvârși Marți, 12 (24) Octomvře, în biserica gr. cat. din Arad.

Cercul Hütemann. Dizele acestea s'a terminat clădirea noului circ Hütemann în fața stradei Vămi. Aflăm acum, că a sosit și întreg personalul numărös al cercului, așa că mâne, Sămbătă seara la 8 ore, va fi prima reprezentația de deschidere asupra căreia atragem atențiunea publicului nostru.

Un divorț caracteristic. Fiul fabricantului milionar Ludwig Krauss, din comuna Megyer în Ungaria, s'a căsătorit înainte cu vre-o 15 ani cu o fată frumoasă, dér lipsită de ori-ce avere, cu numele Gizella Dalnoki. Bătrânul milionar la început s'a împotrivit din toate puterile acestei căsătorii și pe fiul său îl amenința chiar cu eschiderea dela moștenire, deoă nu va renunța la proiectata căsătoria. Fiul însă n'a renunțat și tatăl încetul pe încetul a început a se împăca cu ideea, ba până acolo a ajuns, încât în cele din urmă, pentru ca fiutorea sa noră să nu fiă fără avere, o îndestră însuși cu 100,000 fl. Căsătoria s'a făcut, dér n'a fost fericită, oăd femeia n'a fost credincioasă bărbatului. Astă primăvară nenorocitul soț a trebuit să intenteze proces de despărțire pentru — necredință. Încercările de împăcare ale tribunalului au rămas zadarnice; femeia nici n'a voit să audă de o reintărcere la bărbat, din care causă tribunalul a trebuit să se pronunțe pentru divorț. Sentința a fost aprobată și din partea tablei și a Curiei. Din „drac împelițat“ n'au putut face ânger nici miliónele lui Krauss.

Jaf cu omor. Luni dimineața s'a aflat în apropierea fabricii de cărămiți din Timișul de sus un lucrător din Predeal, anume Alexandru Nyirese, omorît. Gendarmeria aflând că nenorocitul a fost în presără la o cărciumă, de-odată cu un țigan, individ suspect, care a fost mai de multe-ori închis pentru furt etc., a alergat după el și-l caute și l'a și aflat aici, în Brașovul vechiu. La țiganul prins s'a aflat un cecornio de argint, 20 franci și 1 fl. 19 cr., precum și haina celui omorît. Țiganul mărturisit fapta, banii jefuiți însă, în sumă de peste 500 lei, nu s'au aflat la el. Ucigașul a fost predat procuraturii din loc.

Rusificarea Finlandei. Generalul Bobricov, guvernatorul din Finlanda și comandantul ei militar, a dat erăș și un ucaz, care constituie un pas spre rusificarea Finlandei. În ucazul acesta se dispune, ca trupele să ia parte pe viitor la serviciul divi-

ortodox. Mai departe interdicte ori-ce fel de sărbătoare în ajunul sărbătorilor ortodoxe. De ore-ce populațiunea Finlandei este protestantă, noul uzac a produs marea amărăciune printre Finlandezi. Ei sunt de credința, că aceste măsurii sunt un preambul la convertirea cu forța a Finlandezilor dela protestantism la ortodocsim.

Concert. Duminecă în 22 Octomvre va concerta musica orășenească la hotel „Europa”. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore. Intrarea 30 cr.

Un Pianoforte se poate închiria în tot momentul, cu 4 fl. lunar. Amănunte la Redacțiunea ziarului nostru.

Ce s'a întâmplat în Meyerling?

Scirea despre căsătoria văduvei arhiduceșe Stefania evocă din nou amintirea tragediei din 1889, precum și acele istorisiri legendare, cari au isvorit din întunericul secretului din Meyerling. Cea mai nouă din aceste istorisiri este următoarea, publicată de contesa Iulia Zichy în „Revue des Revues” din Paris. Contesa Zichy era damă de curte. Ță ce istorisește ea despre drama din Meyerling:

„Amorul moștenitorului de tron și al baroneșei Vecera a cauzat multă supărare la curte. Moștenitorul promisese, în fine, că va rupe relațiile cu ea. În 29 Ianuarie 1889 membrii familiei domnitoare, împăcați, trebuiau să se întrunească la o oină familiară. Când baroneșă Vecera a auzit despre această, într'o conversație, ce a avut-o cu contesa Laris, a amenințat, că nu vră să fiă dimisă, ăr decă această totuși s'ar întâmpla, ea se va îngriji, ca moștenitorul de tron să nu-și mai afe nici o bucurie în nevasta lui. Contesa speriată a comunicat această imediat moștenitorului de tron, care a dat îndată ordin să nu fiă lăsat nimeni a intra la el. Atunci Maria Vecera a apărut la curte, și-a făcut loc printre lachei și a intrat cu forța la arhiducele Rudolf. Ea soia, ce putere pōte să exercite asupra lui, pe care îl iubia la nebunie. După ce a intrat, Vecera înduplecă pe moștenitorul de tron să i dea, de adio, încă un ultim rendez-vous în Meyerling.

Moștenitorul s'a dus la locul de întâlnire c'o sanie. În Baden s'a întâlnit cu cumnatul său prințul Filip de Coburg, care tocmai călătorea spre Viena. Acesta, surprins, invită pe Rudolf să se reintăroacă, însă ca prin minune apără în fața lor baroneșă Vecera, care dându-se jos din trăsură, se urcă în sanie. Astfel au mers împreună la Meyerling, unde se făcea o mare vânătoare. Societatea fū foarte surprinsă de apariția moștenitorului de tron. Nimeni nu bănuia, că cu el se află și Maria Vecera. Arhiducele Rudolf, pretextând o durere de cap, n'a luat parte la vânătoare, ci s'a retras în odaia sa. Aici i-s'a dus prânzul pentru el și Vecera. Cum, cum nu, destul, că în urma beuturilor luate, a cădūt într'un somn adânc, din care l'a trezīt o durere grozavă și se vedū mutilat cumplit. Convins fiind, că viața lui e nimicică pentru tot-deuna, luă un revolver, cu care culcă la pământ pe Vecera, apoi îl întorse asupra-i rânindu-se mortal. A doua zi dimineața la ora 8 cavalerii așteptară înzadar pe moștenitorul de tron, ca să-l salute. Incepură să fiă cuprinși de neliniște și, în fine, contele Hoyos se duse în odaia moștenitorului. La strigătele lui îngrozite alergară acolo și ceilalți. Pe patul lat, în fustă de nopțe, sta frumoșă Maria Vecera mōrtă. Numai un picur uscat de sânge la tēmplă arăta, că ea e mōrtă. Lângă ea, cu scăfăria grozavă sfărâmată, zăcea moștenitorul de tron. Revolverul, care-i cădūt din mână, se afla jos pe padiment, trădând ceea-ce s'a întâmplat. Contele Hoyos a plecat îndată la Viena, ca să facă raport la curte asupra dramei.”

Istorisirea această e fără îndoială foarte interesantă, și ar produce chiar senzație, decă contesa Zichy ar indica isvorul, din care a luat amănuntele acestea. În lipsa acestei indicări însă, ea rămâne o legendă, ca multe altele despre drama din Meyerling.

Literatură.

Zoologia.

(Vol. III din „Manualul de agricultură rațională”, de Dr. G. Maior.

— Fine. —

Zootecnia are legături cu zoologia, anatomia și fiziologia, apoi cu chimia agricolă, economia rurală și medicina veterinară, având de obiect numai animalele domestice propriu zise, anume calul, boul, oia, capra, porcul și păsările de curte, desi într'un înțeles mai larg zootecnia ar trebui să se ocupe și cu studiul cămăii și altor animale, cari se domesticesc lesne; apoi cu studiul pisciculturii, al creșterii vermilor demătase și albinelor etc.

Zootecnia se împarte în zootecnia generală și specială; cea întâi se ocupă cu principiile generale despre ameliorarea, îngrijirea și nutrițiunea vitelor, ăr cea de a doua tratăză despre rasele vitelor aplicând la fie-care specie regulile stabilite în prima parte.

Zootecnia generală cuprinde în capitole deosebite: noțiuni generale asupra vieții animale, despre rase, despre mijlocele și metodele de reproducțiune, despre regimul, întreținerea și îngrijirea vitelor domestice, despre exteriorul vitelor domestice în raport cu a diferitelor servicii și folose ce s'evm dela ele și în fine despre nutrițiunea vitelor.

Potrivit acestei împărțiri avem în cap. II principalele noțiuni relative la anatomia, adică la structura organelor animale, apoi la compoziția chimică a corpului animal, digestiunea și asimilație, la viața vegetativă, sensitivă și sexuală a animalelor, cu un cuvânt toate noțiunile necesare pentru pătrunderea cunoscințelor de zootecnie și pentru o exploatare rațională a vitelor domestice.

În capitolele următoare D-l Maior dezvoltă noțiunea rasei și a celor corelative, definește termenii tehnici utilizați în zootecnie, concepția și ereditatea, regulile de observat la împerechierea vitelor, mijlocele și metodele zootecnice de producțiune (selecțiunea, improspătarea sângelui, aclimatizația, încrucisarea), apoi îngrijirea de dat animalelor și măsurile de luat de cătră stat și societate pentru ridicarea creșterii vitelor, exteriorul animalelor domestice ilustrat prin o mulțime de figuri, și în fine legile nutrițiunii vitelor (compoziția chimică a nutrețurilor, digestibilitatea lor, prepararea lor, calitatea și valoarea lor, relațiunea nutritivă, determinarea rațiunii alimentare).

În partea a doua autorul tratăză pe larg zootecnia specială a boului și oiei, cu descrierea raselor, a îngrijirilor de dat după etate, a modurilor de folosință, etc.

Simpla însirare a cestiunilor tratate în această parte, anume în 450 pagini, ne-ar duce prea departe. De aceea mă mulțimesc a spune, că cartea întrăgă este un tratat de o competență deosebită, cu mult mai presus de nivelul la care a ajuns până acum literatura noastră agricolă. În acest volum autorul a pus tot focul și dragostea de meserie și a concentrat toate cunoscințele economiei raționale a vitelor.

Incontestabil, că din acest punct de privire suntem mai înspoiți decât pe terenul curat agricol, ast-fel că zootecnia D-lui Maior vine la timp pentru a contribui la ameliorarea creșterii vitelor în țera noastră.

Se știe, că Academia română, cea mai înaltă instanță științifică la noi, a acordat un premiu însemnat cărților d-lui Maior, deși apăruse numai volumul I și II. Acesta mă scutesce de ori-ce laudă la adresa autorului, însă un lucru mai pot afirma: zootecnia este nu numai domnă de primele două volume, dăr prin abundența materiei și competența, cu care e epuizată, formeză de sigur partea culminantă a manualului complet de agricultură rațională.

Am spus-o și cu altă ocazie, ceea ce regret și aci, cum că a serie o carte atât de mare și de atâtă importanță agricolă însemneză — în timpul de față — a face sacrificii, pe cari numai o dragoste nemărginită pentru țera și agricultura ei le esplică și justifică. Reînoin aci expresiunea admirației pe care o merită asemenea faptă și nu dorim decât să găsescă imitatori.

În Imprimeria Națională din Iași a apărut dizele aceste interesanta scriere: „*Resumé du Calendrier de l'Église d'Orient, en vieux et en nouveau style par P. Donici, ingénieur, avec un supplément sur la correction des épactes en vieux style, par le même auteur*”. Broșura se estinde pe 70 pagini și cuprinde și mai multe tabele foarte instructive.

VARIETATE.

Introducerea paratrăsnului în Europa. Într'o revistă germană aflăm însemnate toate amănuntele privitoare la introducerea paratrăsnurilor în Europa, serie „*Gesetz Säteanului*”. E foarte plin de învățăminte lucru să vedă piedecile de tot soiul, ce a întâlnit răspândirea acestei așa de folositoare descoperiri a lui Franklin.

Cel dintăiu paratrăsnat a fost în Europa cel aședat în 1760 la turnul farului dela Eddigstone aflător pe o stâncă în mare nu departe de Plymouth. Turnul cel vechiu arsese aprins de fulger. Abatele Nollet, deși profesor de fizică, era contra născocirii „librarului” Franklin. Nollet era de părere, că trebuie să lăsăm să plouă. Acest învățat se împotrivi întrebuințării paratrăsnurilor la clădirile publice.

În anul 1753 profesorul Rihman făcea experiențe cu electricitate atmosferică la Petersburg. Avea pe casă o sirmă de metal, care se coboria până în cameră, unde pătrundea într'o buteliă de Leyda. Într'o furtună pătrunse trăsnetul pe acea sirmă și omori pe Rihman. Acestă nenorocire o aduceau ca speriatore toți dușmanii lui Franklin.

În Anglia mai aședă paratrăsnat doctorul Watson, în 1762, la casa sa din Pyneshill. Câți-va ani mai târziu puseră paratrăsnat la biserica Sft. Paul din Londra. Dăr chiar în 1885 mai mult de jumătate din clădirile publice din Anglia erau fără paratrăsnat, măcar că în fiă-care an ard de trăsnat câteva biserică.

În anul 1769 un trăsnat aprinse pulberăria dela Brescia și făcū să se aprindă 2060 cântare de praf de pușcă, din care pricină orașul fū în parte distrus și trei mii de omeni omoriți. De frică îndată puseră paratrăsnete la toate pulberăriile din Europa.

În Germania se introduse paratrăsnetul prin stăruința doctorului Reimarus din Hamburg. În anul 1769 se puse cel dintăiu paratrăsnat pe turnul bisericii Sft. Iacob, ăr în 1794 se aflau în Hamburg 130 de paratrăsnete, ăr în împrejurimile acestui oraș 96. În Silesia se aședă cel dintăiu paratrăsnat în 1769, la Sagan, după ce un trăsnat puțin lipsise de nu ucisese pe abatele Felbiger. În Bavaria introducerea paratrăsnetului se datorește consilierului din Osterwald, care puse asemenea aparat la casa sa dela țera. În 1783 aședă mecanicul Langenbucher cel dintăiu paratrăsnat în Augsburg la un particular, ăr la 1785 fū înzestrat cu acest aparat castelul princiar din Taxis.

În Baden stăruia profesorul Ion L. Böckmann în 1774 pentru paratrăsnete, și în 1782 dădū exemplul punend unul la casa sa. În 1788 erau la Karlsruhe 61 și la țera 152. În Württemberg cel dintăiu fū aședat în 1782, ăr în 1827 erau în totă țera 1253, din cari 392 în capitala Stuttgart. În 1784 erau în Prusia paratrăsnete la toate magazinele de pulbere, la toate casărmile și depozitele de material, haine etc., dăr Frideric cel Mare era contra răspândirii lor și nu lăsa să fiă pus nici la castelul său Sans Souci.

Cel dintăiu paratrăsnat în Austria e din anul 1770 la Penzig în Schönbrunn. În Elveția se introduse de Saussurē la 1771. În Italia cel dintăiu fū la observatorul astronomic din Padua în anul 1772. În Olanda cel mai vechiu e din 1775, ăr la 1783 erau 67. În Franca se introduse la 1773 după mōrtea lui Nollet, și anume întâi la Academia de științe din Dijon. Dăr Voltaire fusese cel dintăiu, care eșise din vorba lui Nollet.

Cel dintăiu paratrăsnat din Paris e din 1785, dăr după 5 ani erau 500. În 1784 erau 6 în Petersburg și 6 în Varșovia. În Moravia cel mai vechiu e din 1764, dăr era cu totul greșit ca sistem și ca execuție.

La corăbii au fost introduse în Anglia de doctorul Snow Harris, care dovedi, că dela 1793—1832 fuseseră trăsnite 250 de corăbii și peste 200 de omeni ucisī sēu rāniți rău.

ULTIME SCIRI.

Sinaia, 19 Octomvre. Starea sănătății micului principe Carol merge tot mai mult spre bine. Bōla nu mai inspiră aprōpe nici o grijă. Ultimul buletin medical constată, că în cursul zilei nu s'a ivit nimic deosebit.

Praga, 19 Octomvre. După sciri oficiōse, mari turburări și demonstrațiuni au fost în Jiciu, Jungbrunzlau, Czaslau, Kuttenberg, Rakonitz, Lann, Strakonitz. Directorul poliției din Praga a dat o publicațiune, prin care provocă populațiunea la liniște, căci în cas contrar va recurge la cele mai severe mijloce.

Pretoria, 19 Octomvre. Burii au ocupat Fannys, la 40 mile departare de Vryburg, fără a întâmpina nici o rezistență.

Ladysmith, 19 Octomvre. Burii înaintând spre Ladysmith au ajuns la Acton-Homes. Generalul White a hotărīt să-i atace.

Paris, 19 Octomvre. Ministrul coloniilor a primit o depeșă din Maylri, în care se comunică, că căpitanii Chanoine și Voulet au fost împușcați de proprii lor tiraliori.

DIVERSI.

Tragia unei îmblânditōre de șerpi. Într'un circ din Bombay se producea de mai multe săptămāni deja o frumoșă femeie indiană, îmblânditōre de șerpi. Se susținea, că dinții cu otravă ai șerpilor nu erau scoși. La producțiunea de adio circul era formal îndesat de public și îmblânditōrea s'a prezentat pe podiu între un orcan de aplause. Personalul i-a pus înainte un sac mare ăr dēnsa suflând într'o fluierică din lemn de rosa, au început să ese din sac șerpi, cari s'au încolăcit pe trup, pe brațe, pe piept și pe capul ei. În această poziție înfiorătoare femeia a stat câte-va minute în perfectă nemișcare, apoi a început din nou să cânte din fluier.

Șerpii s'au descolăcit de pe ea unul după altul și au intrat ărăși în sac; numai cel mai mare se mai învērtea la picioarele femeii și cu limba scōșă își îndreptase de mai multe ori spre ea botul, cas'o muște. Femeia însă de tot atâtea ori îl prinsese cu mâna de gât și-l făcuse inofensiv. La urmă a pășit ușurel pe capul șerpelui, care la această a rămas zăcend ca mort. Orcan de aplause a izbucnit la această scenă și ploie de flori cădea pe frumoșă indiană.

Aplecându-se însă să ridice o roșă și în timpul acesta ridicându-și piciorul de pe capul șerpelui, jivina a sărit pe ea și implântându și dinții în brațul ei a început să i-se încolăcescă pe trup. Un țipăt de grōză, servitorii au alergat s'o scape, dăr numai tăind bucățele trupul șerpelui au putut să-l desfacă de pe trupul nenorocitei. Frumoșă indiană a cădūt mōrtă pe mormanul de flori, pe cari cu câte-va secunde mai înainte i le aruncase publicul.

Medicul e Dumneșeu. Acestă de-visă a proclamat-o o nouă sectă engleză, înființată nu de mult în Londra, care nu vrea să știe nimic de medicină. Membrii acestei secte, care se numesc „The Peculiar People”, sunt de credință, că ei stau sub scutul special al lui Dumneșeu și prin urmare în cas de bōlă țin de inutil a-și lua refugiul la un medic. Din cauza această, firesce, membrii sectei numite nu arareori au avut și au conflicte cu autoritățile polițienesce și judecătorești. Asa d. e. acum de curend a fost citată înaintea tribunalului o pāreche de omeni tineri, cari și-a lăsat copilul de 5 ani să mōră fără să cōră ajutor medical. Tatăl a fost condamnat la 5 luni, ăr mama la o lună închisōre.

Dela Tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următoarele cărţi:

Scriveri scolare.

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borogovan O carte nouă şi de mare interes pentru toţi bărbaii de şcolă. Preţul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Istoria Biblică pentru folosul şcolilor populari din dieceasa Gherlei. (Cu permisiunea superiorilor) Tipărită în 1898, Partea I (Testamentul vechi) costă 25 cr., 2a parte II (Testamentul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de fiă-care.

Cântul în şcolă populară de Iuliu Pon. Învăţător în Năsăud. Teoriă, praxă şi fantărie. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani şcolastici, ca îndreptar pentru cateheţi, învăţători şi părinţi, prelucrat de Basiliu Raţiu, fost profesor în seminariul din Blăşiu şi vicar la Făgăraş. Preţul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

„Invetătura creştinescă, sau Catechismul mare pentru tinerimea greco-cat.“ Ediţiunea III. (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua ediţiune a apărut cu îmbunătăţiri şi e tipărită cu ortografia cu semne. Conţine 284 pag, format 8°, e legată solid şi costă 80 cr. (cu posta 90 cr.)

Ideii fundamentale în economia politică. D-l Ioan Socacu, vechi profesor la şcolile comerciale române din loc, a scos de sub tipar o nouă broşură sub titlul de mai sus, fiind adausă în partea a

doua şi o nouă teoriă sociologică, care conţine lucruri de interes ştiinţific deosebit mai ales pentru specialiştii. A cunoşce ideile fundamentale ale economiei politice este fără îndoială de mare interes pentru ori care cetitor inteligent. Un exemplar costă 65 cr. şi se poate procura seu direct dela d-l autor, în a căruia editură a apărut opul, seu dela Tipografia „A. Mureşianu“.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Octomvre 1899.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and wheat. Includes items like 'Renta ung. de aur 4%', 'Renta de corone ung. 4%', etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Mătase-Foulard 65 cr. până la fl. 3.35 metru — japoneze, chineze etc., in desenurile şi culorile cele mai nouă, precum şi Mătase-Henneberg neagră, albă şi colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 metru, — in cele mai moderne ţesături, culori şi desenuri. Particularilor li-se trimit în casă franco şi liberate de vamă. Mostre se trimit imediat la cerere. Fabricile de mătăsuri ale lui G. Henneberg (liferant al) Zürich, kir. közj.

Cursul pieţei Braşov. Din 20 Octomvre 1899. Table with market prices for various goods like Banconota rom. Cump., Argint român. Cump., etc.

Sz. 287—1898. kir. közj. Hirdetmény. A brassói kir. Járásbírósnak 1899-ik évi Szeptember hó 22-én Ö. 406/11—1898 sz. alatt kelt végzése alapján közhírré teszem, hogy a néhai Janciovici született Juga Zoe hagyatékához tartozó 743 frt. 39 k-ra becsült házbitorok és egyéb ingóságok f. évi October hó 25 én délután 2 óraker néhányak Brassóban Hirscher-utca 22-ik házsám alatti utolsó lakásán a legtöbbet ígérőknek nyilvános árverés útján, a leltárban kitüntetett becsáron alól is, elfognak adadni.

ANUNCIURI (insertiuni şi reclame) sunt a se adresa subscrisiei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori. Administr. „Gazetei Trans.“

Brassóban, 1899 Oct. 20-án. Nemes Péter, kir. közjegyző.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomv. 1899.

Main railway schedule table with multiple columns for routes like Budapest-Predeal, Copşa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, Mureş-Ludoş-Bistriţa, Cucurdea-Oşorhei-Regh-săseş, Ghiriş-Turda-Dej-Bistriţa, Sibiu-Cisnădie-Cluşiu-Zălan, Alba-Iulia-Zlatna, Braşov-Zărneşti, Braşov-Chezd-Oşorhei, and Seps-St.-Georg-Ciuc-Gyimes-Palanca. Includes train numbers, times, and station names.

Notă: Orele însembrate în stânga staţiunilor sunt a se ceta de sus în jos, cele însembrate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadraţi cu linii mai negre înseamnă orele de noapte. — Semnul ← → arată cu capul direcţia, înătrău merge trenul.